

Babičko – povídej....

A tak jsem si posadila vnoučata kolem sebe a začala...

Když jsem se narodila, bydleli moji rodiče ve státním bytě, kde platili 70,- Kč měsíční nájem. Žádný fond oprav se neplatil, když se něco pokazilo a nebo byla potřeba větší oprava, národní výbor měl dost prostředků, aby ji zaplatil. Jesle, školku, základní, střední i vysokou školu jsem měla zcela zdarma a protože jsem se dobře učila, měla jsem už na střední škole "prospěchovné", tedy svých 300,- Kč jen pro sebe. Na vysoké škole to bylo 500,- a za to se dalo pořídit docela dost. Pěkné zimní kozačky stály 190,-, zimní bunda 250,- a vstupné

třeba do kina 3,-. Do divadla to bylo 15,-. Pobyt na letním táboře, který trval 3 týdny s celým zabezpečením i s výletem stál 200,-.

Chodila jsem do "pionýra" - měl řadu kroužků - turistický, výtvarný, pěvecký, pohybový, divadelní - kde jsme se mohli vyžívat zcela zdarma ve svých zájmech a zálibách a rodiče měli jistotu, že je o nás dobře postaráno. Když jsem ukončila vysokou školu, měla jsem možnost si vybrat z několika nabídek, kam nastoupím do práce. Dvě byly přímo v místě, kde jsme bydleli, další mimo náš okres. Rodiče měli naprostou jistotu v zaměstnání, vždy věděli, že mají zajištěnou práci i výdělek, nikdy se nestalo, že by nedostali v určitý termín výplatu a nebo, že by je propustili a oni nemohli najít další práci. Vzpomínám si, že se tatínek nepohodl se svým vedoucím - zašel do sousedního podniku a tam mohl okamžitě nastoupit. Do svých 35 let jsem se nesečkala s bezdomovcem, s nezaměstnaným (když někdo nepracoval 3 dny, zavřeli jej jako nefachčenka), s tím, že by v nemocnici nebo v lékárně rodiče a později ani já jsme něco platili - je za recept 1,- Kč. V obchodech bylo všechno, co jsme potřebovali a potraviny a dětské zboží dotované státem. Za 1,- byly tři rohlíky, litr kvalitního mléka, na kterém se než jsem jej přinesla domů z obchodu usadila nahoře centimetrová vrstva smetany a bylo zcela bez konzervantů stálo 3,- Kč. Kvalitní máslo stálo 10,- a za 100,- jsem udělala nákup pro 4 členou rodinu na tři dny.

Zálohu na výplatu jsem měla 400,- a s tím jsem v pohodě vydržela 14 dnů. Knihy stály kolem 20,- Kč a krásná pohádková obrázková kniha 38,- Kč, ale to už byl luxus. Za popelnice jsme neplatili nic, město je uklízelo zdarma. Nikdy jsem tenkrát neslyšela slovo exekutor, nucená aukce, slovo milionář se nepoužívalo vůbec. Peníze se počítali maximálně na tisíce. Náš nový dům, který jsme si postavili, stál se vším všudy necelých 300 000,- a to jsme ještě dostali bezúročnou půjčku od státu a dotaci. Novomanželská půjčka byla 30000,- bezúročná, pořídili jsme za ni vše potřebné do domácnosti - nábytek, vybavení, spotřebiče. Za každé narozené dítě se nám pak snížil dluh o několik tisíc, dostali jsme porodné, za které se dal pohodlně pořídit kočárek i s celou výbavičkou. Když jsme ve dvě hodiny ukončili svoji práci, v půl třetí už jsme byli doma i s dětmi, které jsme cestou vyzvedli ze školky a celé odpoledne jsme pak jako rodina měli jen pro sebe. Na dovolenou jsme jezdili přes ROH - na tři týdny v Luhačovicích na hotelu Rudý říjen dva dospělí a dvě děti za 270,- Kč - stvrzenku jsem vnoučátkům ukázala, protože ji mám léta schovanou.

Když onemocněla babička, postarali se o ni bezzbytku a zdarma v nemocnici. Když zemřela, bez potíží a půjček jsme mohli vypravit důstojný pohřeb a pořídit

jí místo odpočinku i s náhrobkem. Měli jsme vždy všeho dost a hlavně z čeho šetřit peníze tak, abychom si nikdy nemuseli na nic půjčovat. Bydlení, studium, zdraví, stáří seniorů, pěstování "koníčků", Vánoce, narozeniny a svátky, dovolená, výlety, oblečení, zařízení domácnosti, auto - všechno se obešlo bez půjček a stresů, kde na to vzít. Když náhodou někdy někdo něco ukradl, lidé se od něj distancovali a z jejich společnosti byl vyloučen. To, že jej bez velkých průtahů okamžitě zavřeli, to bylo automatické. Podvodník se pak musel odstěhovat a začínat jinde od nuly. Na poli jsme pěstovali všechno a nikdy se nám nic neztratilo. Brambory jsme sklízeli tam, kde jsme je zasadili, taktéž všechnu zeleninu - bez oplocení a hlídání. Trnky v klidu dozrály až do úplné zralosti, nemuseli jsme je sklízet téměř zelené ve strachu, aby nám je někdo ze stromů neukradl. Doma jsme zamykali jen na noc, jinak byly dveře neustále otevřené pro nás i pro sousedy, kdyby něco potřebovali. Sousedé si pomáhali a měli k sobě blízko. Rodiny fungovaly tak, že kdykoli někdo z jejich členů něco potřeboval, shlukli se všichni a pomohli.

Je nová doba - a já ráda vzpomínám a vyprávím dětem "pohádku", které nechtějí věřit.